

KRANJ — 16. MARCA 1962 ŠTEVILKA 3
 Ureja uredniški odbor: Mirko Brezar, Franc Celestina, ing. Meta Duhovnik, Stefan Gruber, Vladimir Lah, Jožica Kerstein, ing. Cvetka Maksin, Anton Naglič, Miran Rižner, Franc Rozman, Marko Stuhec in Alojz Zalar — Glavni in odgovorni urednik: DUSAN REBOLJ — Telefon: 20-71, lok. 25 — Tisk in klišaji: CP »Gorenjski tisk« v Kranju — Poština plačana v gotovini

Ženi omogočiti mesto, ki ji pripada

Sam 8. marec — mednarodni dan žena — je sicer že za nami, toda bilo bi slabo, če bi bili omežili to celotno politično in družbeno manifestacijo na en sam dan, zanemarili pa ves trud in vse napore žena doma in v svetu pri ustvarjanju boljših življenjskih pogojev novim rodovom.

Kakor že nekaj let nazaj, tako je imelo tudi letošnje praznovanje 8. marca politično-mobilizacijski značaj. Pokazati je moralo vlogo ženske kot proizvajalke in upravljavke ter poudariti njeno polno vejavnost v graditvi socializma. Družbeno-ekonomski položaj žene je še vedno vprašanje, o katerem bo treba še veliko govoriti, a še več ukrepati, da se žene zares vključijo v družbeno-ekonomsko in politično dogajanje pri nas.

Prav gotovo bomo morali posvetiti v bodoče precej več skrbi vključevanju žensk v delovni proces, v načrtovanje novih delovnih mest v zvezi s perspektivnim razvojem komunne, strokovni pripravi žensk za delo in poklicno usmerjanje ženske mladine ter razvijati službe za razbremenitev zaposlene žene in družine s posebnim poudarkom na varstvu ter vzgoji otrok. Nič manj pa se bo treba posvetiti vključevanju žensk v organe delavskega in družbenega upravljanja ter obravnava problemov žena kot naše občedružbene probleme!

O vsem tem bomo morali v bodoče več razmišljati in potem seveda tudi ukrepati. Tudi pri nas v Savi! Res je sicer, da je žena — mati osredotočena predvsem na svojo družino, toda dovolj je oblik in načinov, da jo

(Nadaljevanje na 5. strani)

Sava

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

Kako zagotoviti nadaljni razvoj in napredek podjetja ter s tem vse boljše delovne in življenjske pogoje zaposlenih?

Perspektive so v rekonstrukciji

(FRANC MERHAR IN JOŽE LAKNER — PLANSKO-ANALITSKI ODDELEK) — Pred nami je eno najpomembnejših obdobij našega podjetja. Gospodarski razvoj socialistične Jugoslavije, vse hitrejša rast in dviganje življenjske ravni prebivalstva pri nas in bistvene spremembe v svetovnem gospodarskem prostoru nam narekujejo temeljito prenovitev proizvodnje in uvajanje najmodernejših proizvodnih postopkov. Za tak korenit korak naprej pa so seveda potrebna velika denarna sredstva. Del teh bomo morali vložiti v nove obrate in stroje sami. Da bomo nujnost takih korakov razumeli, moramo spoznati vsaj osnovne zakonitosti, ki vladajo danes v gospodarstvu. Upava, da sva jih v pričujočem prispevku uspela na tem skopo odmerjenem prostoru preprosto in razumljivo prikazati!

Gospodarska moč vsake dežele zavisi od mere razvitosti bazične, to je osnovne industrije. Pogoj za razvoj te pri nas predstavlja razmeroma močne surovinske zaloge v najrazličnejših rudninah ter lepe možnosti za proizvodnjo velikih količin električne energije. Zato so bili tudi usmerjeni

vsi napori po zmagi socialistične revolucije prav v razvoj teh močno zmogljivih, a žal »mrtvih« rezerv, katerih preživela družbeno ekonomska formacija v stari predvojni Jugoslaviji iz razumljivih razlogov ni hotela predelovati ob samih nahajališčih.

Relativno hiter prehod iz polje-

delске v polindustrijsko razvito deželo v povojnem obdobju smo dosegli z ogromnimi napori, ki smo jih vložili v razvoj težke industrije. Le-ta namreč predstavlja osnovo za razvoj vseh ostalih gospodarskih panog. Rezultati teh prizadevanj se danes že močno poznajo. Dokaz za to vidimo na tržišču, kjer imamo vse večjo izbiro blaga domače proizvodnje in ki inozemskega sicer postopoma, a zanesljivo izpodriva.

Da ima ta vsesplošni napredek našega gospodarskega prostora vedno večji odraz v proizvodnji in v potrošnji gume in njenih izdelkov, nam jasno kaže stalno naraščanje proizvodnje v tej gospodarski veji. Kljub temu pa nam celotna proizvodnja domače gumene industrije še ne zadošča za kritje vseh potreb. Poglejmo

na primer samo hiter povojni razvoj motorizacije pri nas, ki ne zahteva samo povečano povpraševanje po avtopnevmatiki, marveč tudi po širokem sortimentu tehničnih gumenih izdelkov. Znano je, da spada naša država v svetu med tiste, v katerih se število motornih vozil iz leta v leto najhitreje dviga. Naše dosedanje zmogljivosti vseh potreb po avtopnevmatiki in velopnevmatiki še ne morejo zadovoljiti. Zato smo do neke mere še vedno prisiljeni na uvoz finalnih ali končnih izdelkov gumarske industrije, kar predstavlja negativne postavke v naši trgovinski ter breme v devizni plačilni bilanci. To negativno delovanje uvoza POTROŠNIH FINALNIH GUMENIH IZDELKOV močno zavira uvoz investicijske

(Nadaljevanje na 3. strani)

Čez deset let in pozneje...

(ING. BRUNO SKUMAVC — TEHNIČNI SEKTOR) — Kdor hodi kaj več v obratu I po hodniku v prvem nadstropju poslovnih prostorov, se je verjetno že ustavil pred s steklom pokrito maketo, ki predstavlja izgled naše tovarne po zaključeni rekonstrukciji. Skopa legenda ob strani je vse premalo in beli pasovi iz stiropora, ki predstavljajo posamezne objekte na Gašteju, vse preveč stilizirano, da bi mogli dojeti veličastnost in razsežnost bodoče tovarne. Zato sem skušal s pričujočim prispevkom nanizati in pojasniti vsaj najpomembnejše značilnosti celotne rekonstrukcije in prikazati tovarno tako, kakršna bo okoli leta 1980...

Kakor veste, smo prevzeli leta 1953 od nekdanje tovarne Tekstilindus (ne sedanji Tekstilindus, to je združena kolektiva nekdanje Tiskanine in Intexa — op. urednika) prostore, v katere smo namestili nekaj strojev za valjarstvo ter avtoklav za vulkanizacijo avtoplaščev in bandaž. Podedovali smo tudi kotlarno z manjšim parnim kotlom ter črpališče za industrijsko vodo. Objekta sta bila že precej dotrajana in potrebna temeljitih popravil.

Leta 1959 smo dobili posojilo za razširitev proizvodnje pnevmatike, vzporedno s tem pa smo povečali tudi valjarstvo, dogradili skladišče za surovine in gotove izdelke ter montirali oddelek za prevleko valjev. Zaradi večjih potreb po toploti in pari smo montirali

nov parni kotel z zmogljivostjo 3 tone pare na uro.

Potrebe na tržišču pa so narekovale nadaljnje širjenje in razvijanje podjetja, zlasti kar se tiče povečevanja rentabilnosti proizvodnje. Delavski svet podjetja je zato osvojil osnovni koncept, po katerem bodo služili prostori obrata I v bodoče za izobraževanje kadrov in za potrebe Gumarskega instituta, osnovna proizvodnja pa se bo popolnoma preselila v obrat II na Gašteju, kjer so možnosti za razvijanje moderne serijske proizvodnje z visoko stopnjo produktivnosti.

Po smernicah koncepta smo predvideli naslednji porast proizvodnje za nadaljnjih dvajset let ter izdelali zadnji načrt tovarne do leta 1980:

Predvidena letna proizvodnja v tonah

Leto	skupna	pnevm	teh. blago
1960	8.000	5.000	3.000
1965	16.000	9.400	6.600
1970	25.000	14.000	11.000
1980	50.000	35.000	15.000

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vse bo šlo po načrtih, če...!

(DRAGO DOLINSEK — DIREKCIJA) — Pravijo, da se vse pričinja in končuje pri denarju. Tako je tudi z našo rekonstrukcijo. Če nam bo uspelo zagotoviti z lastnimi sredstvi in s posojili doma ter v tujini 6 milijard dinarjev, potem bo šlo vse po načrtih, ki smo jih predvideli v investicijskem programu za rekonstrukcijo tovarne.

Kakor veste, se bo z uresničitvijo investicijskega programa in z nadaljno rekonstrukcijo tovarne povečala proizvodnja od letošnjih 8.616 ton na 16.000 ton gumenih proizvodov letno. Pri tem pa seveda ni upoštevana proizvodnja obrata III na Vrhniki, niti obrat za prevleko valjev in koles, kate-

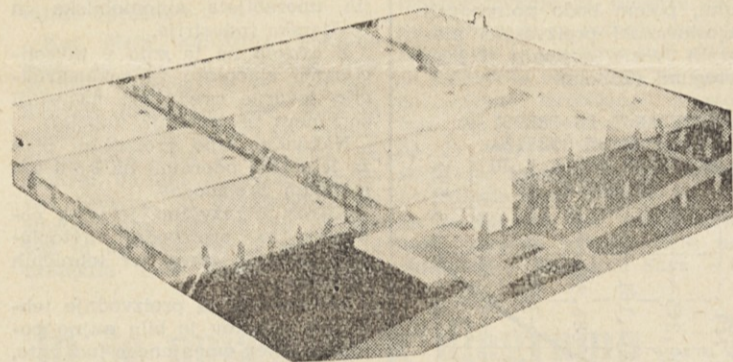
rega postavitev tudi predvidevamo poleg proizvodnje regenerata. Če bomo v drugi fazi rekonstrukcije uspeli razviti proizvodnjo še teh omenjenih obratov, se bo povečal obseg proizvodnje v Savi do konca leta 1965 na 17.000 ton gumenih izdelkov. Vrednost celotne

proizvodnje pa se bo gibala takrat že okoli 20 milijard dinarjev.

O vsem tem je že pred letom in pol široko razpravljala republiška Komisija za pregled in odobravanje elaboratov ter celotni investicijski program tudi potrdila.

Tako ogromno povečanje proizvodnje bomo lahko dosegli z razširitvijo proizvodnje in gradnjo novih tovarniških objektov. Potrebujemo bomo 6 milijard dinarjev, od tega za osnovna sredstva 3 milijarde.

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZ USEBNOG

- Več tehničnih izdelkov
- Se bomo morali izboljšati kvaliteto
- Kako moramo izobraževati strokovne kadre?
- Avtomatizacija
- Organizacija Zveze komunistov pred konkretnimi nalogami
- Zaključni konference
- Kaj so povedali v razpravi posamezni govorniki
- NA ROB — Kaj pravite k temu?
- Proizvodnja v lanskem letu
- Na sto zaposlenih devet primerov obratnih nezgod
- KRAMLJAMO Z NAŠIMI JUBILANTI
- Pred nabito polno dvorano
- DRUGI O NAS...
- Je mar res tako težko biti vljuden?
- SVETUJMO ABC ZA DOM
- Nagrada vabi
- Sava : Storžič 19:11 (7:8)
- V drugem kolu s 388 podrtimi keglji peti
- RAZGOVOR V UREDNIŠTVU
- Strelec pred velikim uspehom...?

Ob celotni rekonstrukciji ne smemo pozabiti!

Predvsem človek

(MIRAN RIŽNER — KSS) — V prispevkih drugih članov kolektiva o rekonstrukciji naše tovarne lahko berete, kakšne objekte bomo gradili, koliko sredstev bomo potrebovali za to, koliko bomo proizvajali itd. Bolj malo pa je mogoče razbrati o tem, kaj bo pravzaprav naš delovni človek v Savi pridobil s predvideno rekonstrukcijo. V čem je torej smoter predvidene rekonstrukcije? Ali je celotna rekonstrukcija le sama sebi namen?

Ne, v pogojih socialističnih družbenih odnosov pomeni bodisi rekonstrukcija ali pa razširjena reprodukcija povečanje in uvrščanje materialnih pogojev gospodarske dejavnosti z namenom, da se z rekonstrukcijo povečajo tudi osebni dohodki delavcev, izboljšajo njihovi delovni pogoji, osvobodijo delavce težkega fizičnega dela, katerega opravljajo potem stroji. Z osvobajanjem delavca fizičnega napora pa se povečuje potreba po vse večjem umskem delu in sodelovanju ter s tem po izobraževanju delavcev.

Z vsem tem se spreminja tudi delavčev način življenja in sploh vse njegovo delo. Delavec zahteva sodobnejše stanovanje, različne komunalne naprave, zahteva več šol, kulturnih ustanov ter drugih institucij, ki skrbijo za dvig življenjskega standarda delovnega človeka.

Skratka, tudi rekonstrukcija v Savi mora imeti isti smoter še

posebno zaradi tega, ker bomo morali zbrati velik del sredstev, ki so za rekonstrukcijo potrebna, sami in se zato za nekaj časa v

(Nadaljevanje na 3. strani)

Več tehničnih izdelkov

(Ing. MIRKO BEDEKOVIC — ton gumenih proizvodov. Do te zasnove enkrat optimalne proizvodnje smo Naš investicijski plan predvideva, da bo letna proizvodnja po končan drugi fazi rekonstrukcije 16.000

svetovnem merilu take zmogljivosti pokazale kot racionalne in že primerne za avtomatiziranje tehnološkega postopka.

Za transportne trakove smo predvideli proizvodnjo na rotacijski preši, ki omogoča s konfekcijskimi napravami polno izkoriščenost strojev. Prav isto velja tudi za vulkanizacijsko prešo pri proizvodnji plošč za tla.

plan za leto 1962 v tonah predvideno po rekonstrukciji

Avtopnevmatika	4.175	7.809
Moped in velopnevmatika	1.242	1.259
Ogrevne duše	78	293
Surove zmesi in regenerat	372	2.236
Plošče za pod	300	400
Tesnilne plošče	38	50
Transportni trakovi	417	500
Gumirano platno	260	300
Lepila	265	300
Prešani izdelki	823	2.443
Cevi in ročni izdelki	571	1.010
Skupno celotno podjetje	8.566	16.600

Še bolj bomo morali izboljšati kvaliteto

(BOZO CVETKOVIČ — TEHNIČNI SEKTOR) — Vsi dosedanja zaključki glede kvalitete naših izdelkov narekujejo, da moramo posvetiti temu vprašanju več pozornosti. Posebno pereče postaja to sedaj, ko uvajamo nove proizvode. Da je to res potrebno, pogledimo samo nekatere zaključke, ki nam to narekujejo.

Ne smemo pozabljati, da zavisi osvojitve tržišča ravno od kvalitete izdelkov, ki jih izdelujemo. Niso redki slučajji, da srečujemo prijatelje in znanca, ki nas zasipajo z najrazličnejšimi vprašanji glede kvalitete naših izdelkov, njih nabave in podobno. Nekateri hvalijo naše izdelke in jih primerjajo z inozemskimi, drugi pa nas grajajo, ker so pričakovali boljšo kvaliteto, kot pa jo mi lahko nudimo. Zadnjim se pridružuje še sorazmerno večje naraščanje števila reklamacij, kot

pa je povečanje proizvodnje. Zakaj?

Kot najbolj značilen činitelj je ravno kupec, ki zahteva od nas čim bolj kvalitetne izdelke, z minimalnimi dimenzijskimi odstopanji. Tem zahtevam pa večkrat ni možno ustreči zaradi objektivnih težav, kot so: NESTALNOST SUROVIN, IZTROŠENOST STROJEV IN PODOBNO. So pa tudi težave, posevem odvisne od nas samih: CUT NEODGOVORNOSTI PRI DELU, POMANJKANJE IN NEUPOŠTEVANJE PREDPISOV, CISTOČA PRI MANIPULACIJI Z MATERIALOM IN PODOBNO.

Kljub temu pa vemo, da kvaliteta naših izdelkov ni stagnirala, ampak nasprotno — izboljšala se je! Kaj je potem vzrok? Zaključimo lahko, da so nas kupci s svojimi zahtevami prebiteli. Če pri tem upoštevamo še naraščanje gumar-

ske proizvodnje v naši državi, pa postane vprašanje kvalitete nujnost, ker ravno od tega zavisi naš uspeh in danjki kruh.

Kako izboljšati kvaliteto izdelkov, to je poglavje, ki zahteva veliko truda. Zavedati se moramo, da kvaliteta naših izdelkov ne zavisi samo od par ljudi, kakor nas večinoma misli. Zavisi od vsakega posebnika, od slehernega v kolektivu. Opustimo mišljenje, da je naša dol-

nost samo delati, za odklanjanje napak pa naj skrbijo drugi. Pričnimo enkrat z analizo svojega dela in opustimo nekvalitetne izdelave. Pokazimo pravičeno tiste sposobnosti, ki jih večkrat ponavljamo v raznih debatah in dokazujemo, da smo mi tisti, ki vemo vse o svojem delovnem mestu. Rezultat ne bo izostal ter bo v ponos vsakemu posamezniku, kolektivu in celotne družbe!

47,1% proizvodnje bodo pnevmatike

(DUSAN REBOLJ — KSS) —

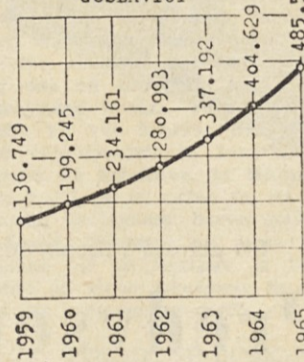
V primeri z letošnjim proizvodnim načrtom, ki predvideva od celotne proizvodnje kar 63,6 odstotka proizvodnje pnevmatik, se bo do leta 1965, ko bo končana druga faza rekonstrukcije, to razmerje med pnevmatikami in ostalimi izdelki spremenilo v korist ostalih izdelkov. Takrat bodo pnevmatike namreč predstavljale 47,1 odstotka celotne proizvodnje, količinsko pa se bo proizvodnja le-teh povečala v primerjavi z letošnjim proizvodnim načrtom za 87,2 odstotka.

Takšno količinsko povečanje proizvodnje pnevmatike v pičlih treh letih je popolnoma razumljivo, če pomislimo, da smo imeli v Jugoslaviji leta 1959 163.749 motornih vozil, leta 1961 že 234.161 in da jih povsem upravičeno napovedujemo do konca leta skupno 485.555! Od navedenega števila motornih vozil odpade po podatkih Združenja motorne industrije FLRJ na domačo proizvodnjo: 36.000 osebnih avtomobilov, 10.650 avtobusov in kamionov,

120.000 motociklov, 22.000 traktorjev, 1925 kombajnov, 19.566 traktorskih in kamionskih prikolic.

Ce bomo proizvedli torej doma do konca leta 1965 210.141 motornih vozil naštetih vrst in če računamo za prvo opremo avtogum, za avtobuse in kamione osebnih vozil in prikolic 5 one pa 7 in za motocikle po 2 gumi, potem bodo potrebovali jugoslovanski proizvajalci motornih vozil najmanj 712.005 avtogum! (Tabela)

DOSEDANJI IN PREDVIDENI PORAST ŠTEVILA MOTORNIH VOZIL V JUGOSLAVIJI

Čez deset let in pozneje...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ker zanima vsakogar, kaj predvidevamo v posameznih objektih in kako jih bomo gradili, si ogledite poenostavljen načrt celotne tovarne. Kakšna bo po končni rekonstrukciji leta 1980. Kakor vidite na 3. strani desno spodaj, predstavlja razporeditev objektov zaključeno tehnološko celoto, za nadaljnji perspektivni razvoj pa so rezervirani kompleksi na južni in zahodni strani tovarniških prostorov.

Glavni vhod smo projektirali tako, da bo omogočen po glavni magistralni dvosmerni promet, od magistrale pa bodo potekali odcepji do posameznih hal.

Sedanje skladišče gotovih izdelkov — hala 1 — bo v bodoče skladišče surovin, do leta 1970 pa nameravamo zgraditi novo skladišče gotovih izdelkov — hala 7 — na južni strani od sedanjega skladišča. Skladišče surovin je neposredno vezano na sestavljalnico in na valjarno — hala 2 —, skladišče gotovih izdelkov pa smo predvideli kot samostojen objekt iz požarno varnostnih ozirov. Na severni strani skladišča bo prostor za motorna vozila, južno stran pa smo rezervirali za slučajni železniški promet.

Valjarna — hala 2 — leži v središču celotnega tovarniškega kompleksa in preskrbuje z zmesmi vse proizvodne obrate. Črtkano se vidi oblike sedanjega skladišča gotovih izdelkov in sedanje valjarne. Predvidevamo pa preureditev tega obrata, in to slej ko prej, ker je stari del zgradbe v dotrajanem stanju, hkrati pa močno pritiska z enim delom na kotlarno.

Proizvodnjo pnevmatike predvidevamo v dveh halah (do leta 1965 se bo proizvodnja širila v hali 2, po letu 1970 pa v hali 4). V hali 3, to je v obstoječi pne-

matikarni, bodo v zapadnem delu kalander za gumiranje korda, naprava za pripravo polizdelkov za potrebe pnevmatikarne in konfekcije, vzhodni del stavbe pa bo služil izključno za vulkanizacijo. V prizidku ob spodnjem delu predvidevamo po letu 1980 gradnjo skladišča korda s posebnim vvhodom in cestiščem v tovarniške prostore. Tam bomo tudi impregnirali kord.

Hala 3 bo povezala s pokritim hodnikom halo 4, kjer bo konfekcija in vulkanizacija pnevmatike ter brizganje protektorja. Tu di to halo bomo gradili etapno, in to srednji pas v letu 1970, prizidek s sanitarijami in garderobami ter zapadni pas pa leta 1980.

Hala 5 je namenjena proizvodnji tehničnega blaga. Bo iz jekla ter široka dvakrat po 27 metrov, dolga pa 160 metrov. Ob njej bo enonadstropni prizidek, v katerem bodo sanitarije, garderoba, priprava gumenih vzmeti, kadilnica, skladišče, pisarne, arhiv in ostali potrebni prostori. V hali sami bodo oddelki: stiskarna, velo in moped pnevmatikarna, klinasti jermen, brizgarna in cevarna. Tehnološki proces bo potekal tako, da bodo prihajale zmesi v halo s severne strani, gotovi izdelki pa odhajali na južni strani. Jeklena konstrukcija hale je že naročena in računamo, da bo hala zgrajena v začetnih mesecih leta 1963.

Hala 6 je rezervirana za povečavo proizvodnje tehničnega blaga. V hali 8 bodo remontne delavnice, skladišča za remontne delavnice, garaža, prostor za gasilski vod in podobno.

Ob glavnem vvhodu je predvideno upravno poslojpe v obliki stolpnice, tesno ob njem pa bomo zgradili centralno mehazirano kuhinjo z jedilnico ter veliko dvorano za sestanke, seje in najrazličnejše prireditve.

Pred upravnim poslopjem bo parkirni prostor s kolesarnico. Ta glavni vhod bo priključen na cesto Kranj — Skofja Loka potem, ko bodo cesto prenovili.

Glavni direktor podjetja Drago Dolinšek

letih bomo zmogli v te namene še okoli 460 milijonov dinarjev. Tako bomo zagotovili sami za rekonstrukcijo skupno 1 milijardo 60 milijonov dinarjev. Drugi vir za finansiranje predstavljajo posojila iz tujine. Po izjavah skupine RUSTAYFA iz Londona je možno dobiti na Anglškem posojilo za vso opremo,

Vse bo šlo po načrtih, če ...!

(Nadaljevanje s 1. strani)

lijarde 800 milijonov dinarjev, za obratna sredstva pa 2 milijarde 240 milijonov dinarjev. Podjetje razpolaga danes s 600 milijoni dinarjev, ki jih lahko uporabi za rekonstrukcijo, v nadaljnjih treh

ki bi jo dobavili Angleži sami. V tem primeru bi šlo za stroje in opremo v vrednosti 1 milijarde 680 milijonov dinarjev. Ker pa mora po sedanjih predpisih tisti, ki najame posojilo v tujini, položiti pri Investicijski banki ustrezajoč dinarski znesek, bi morale naše podjetje najeti hkrati z najetjem posojila v Angliji še posojilo v omenjeni vrednosti doma, saj sami nimamo tolikih sredstev. Čeprav omogočajo Angleži posojilo za dobo 8 let, moramo položiti znesek 1 milijarda 680 milijonov dinarjev v banko takoj ob sklenitvi pogodbe za posojilo iz tujine ter ga odplačati najkasneje v 5 letih.

Za finansiranje preostalega dela opreme in gradbenih objektov, za plačilo carin in drugih pristojbin v skupni vrednosti 1 milijarde 60 milijonov dinarjev se bo podjetje obrnilo na investicijske sklade Občinskega ljudskega odbora in Okrajnega ljudskega odbora Kranj in Ljudske republike Slovenije za posojila.

Le pod pogojem, če bo podjetje zagotovilo teh 3 milijarde 800 milijonov dinarjev investicijskih sredstev, ima možnost, da se poteguje v zveznem investicijskem skladu za nadaljnjih 2 milijardi 200 milijonov dinarjev, ki jih potrebujemo za obratna sredstva. Šele na ta način bi si zagotovili celokupnih 6 milijard dinarjev, kolikor potrebuje za izvedbo celotne rekonstrukcije tovarne v drugi fazi.

Ko bomo drugo fazo rekonstrukcije končali, bo proizvodnja v celoti na Gaštelju, kjer imamo obrat II. Prostori v obratu I, ki bodo ostali tako prazni, pa bodo služili za potrebe Gumarskega instituta in Gumarskega izobraževalnega centra. V sproščenih prostorih bodo laboratoriji in učilnice za praktično ter teoretično poučevanje ter seveda tudi trenajne delavnice. Če bo mogoče, bomo uredili tudi del sproščenih prostorov v lep in sodobno urejen internat za učence naše Gumarske šole.

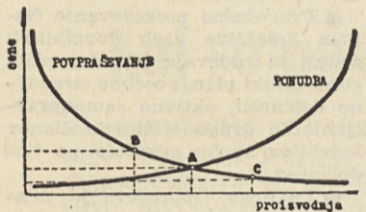
Perspektive so v rekonstrukciji

(Nadaljevanje s 1. strani) opreme in reprodukcijskega materiala, saj je oboje nujno potrebno za razvoj in uspešno delovanje nekaterih gospodarskih panog pri nas. Od tega uvoza pa je še prav posebno odvisna gumarska industrija, saj uvažamo okoli 80 odstotkov vseh potrebnih surovin. In pri vsem tem zato zares ne moremo ostati ravnodušni, če hkrati uvažamo še tovrstne FIZIČNE IZDELKE.

Rešitev takega neugodnega položaja zahteva korenite spremembe v proizvodnji gumarske industrije. Zavedati se jih moramo; zlasti še danes, ko opuščamo centralistični gospodarski sistem in ko dajemo upravljalcem vse pravice, s tem pa tudi vse obveznosti. Ob tej decentralizaciji se vloga centralnih organov pri delovanju deviznih sredstev počasi prenaša na samoupravljavce. To pomeni, da postaja močno laibalna in da se moramo čimprej kar se da krepko postaviti na

sredstva ter mnogo truda, da smo vsaj delno v obratu II uspeli postaviti osnove za bodočo moderno in mogočno novo tovarno. Zavedati se moram onamreč, da razpolagajo naši partnerji v bratskih republikah z modernejšimi strojnimi zmogljivostmi in da danes lahko mnogo laže posegajo v konkurenčni boj. Zaradi obstoja blagovno vrednostnih kategorij in tržišča deluje namreč ZAKON PONUDBE IN POVPRASEVANJA.

Iz grafičnega prikaza tega zakona ugotovimo lahko, da obstoja odvisnosti med količinami proizvedenega blaga, ki prihaja na trg v obliki PONUDBE, in med POVPRASEVANJEM, ki dobi svoj odraz v ceni. Majhna ponudba ima za posledico višjo ceno, ki pa vzporedno s povečanjem blagovnih količin pada. V sečišču prikazanih krivulj sta si ponudba in povpraševanje v RAVNOTEŽJU. To pomeni optimalno zadovoljevanje družbenih potreb. Naša soudeležba na tržišču bo prej ali slej pri OBSTOJEČIH ZMOGLJIVOSTIH pod povprečjem. To bo pomenilo višjo ceno od tiste, ki jo družba na trgu priznava. Če bomo v tem gospodarskem tempu

▲ Grafični prikaz ZAKONA PONUDBE IN POVPRASEVANJA

lastne noge. To pa nujno narekuje POVEČANJE ZMOGLJIVOSTI gumarske industrije, saj nam bo le tako uspelo izločiti uvoz finalnih, to je končnih izdelkov. Tako prahranjene devize bomo lahko uporabljali za uvažanje življenjsko potrebnega reprodukcijskega materiala — kavčuka in investicijske opreme.

Kot člani kolektiva podjetja Sava se moramo zavedati zelo važnega dejstva: v razvoju gumarske industrije smo opravili pionirsko delo, saj segajo začetki proizvodnje celo v leto 1921. To pomeni, da smo po vojni podedovali tovarno, ki današnjemu gospodarskemu razvoju ne ustreza več in da smo morali zato že v preteklih letih vložiti ogromna

v povprečju družbeno priznanega vloženega dela zaostajali, bomo morali v socialistični konkurenci nujno propasti, saj ne bomo mogli s prodajo proizvodov pokriti niti poslovnih stroškov!

Te nevarnosti pa je možno premostiti samo z RAZŠIRJENO REPRODUKCIJO, to je z razširitvijo obratov, s povečanjem strojnih zmogljivosti in z modernizacijo strojev, ker bo le vse to omogočilo MASOVNO PROIZVODNJO. Samo taka, to je masovna proizvodnja daje namreč zadovoljivo jamstvo, da lahko vzporedno z naraščajočim gospodarskim tempom doma in v svetu napredujemo.

Če pogledamo gospodarske težnje, ki delujejo izven naših meja, vidimo, da se različne dežele danes gospodarsko združujejo in ustvarjajo s tem vse močnejši gospodarski potencial ter vse večjo konkurenčnost nasproti deželam, ki se gospodarsko ne združujejo, kot je to primer za našo državo. V tako združevanje je privedla posamezne dežele ekonomska nujnost, ki izvira iz zakona ponudbe in povpraševanja in ki ima težnjo stalno zniževati

Predvsem človek

(Nadaljevanje s 1. strani)

mnogocem odreči sedanjim potrebam. Pri vseh ukrepih in novih podrobnih načrtih, ki jih bomo morali še sprejeti, moramo upoštevati predvsem človeka! Vse, karkoli bomo v prihodnje storili, mora izhajati iz enega samega cilja — zagotoviti našem delavcu dober zaslužek, zdrave delovne pogoje, dobre medsebojne odnose in stalno splošno ter strokovno izpopolnjevanje za njegove osebne potrebe in za potrebe podjetja. Hkrati pa je potrebno tudi skrbeti za delavčevu razvedrilo in koristno, zdravo izrabljanje prostega časa. Ne smemo namreč pozabiti, da je mogoče kupiti stroje in surovine, človeka pa ni mogoče. Le odkrita skrb zanj je jamstvo, da bo sleherni član kolektiva občutil resnično pripadnost k naši skupnosti — Kolektivu Sava — ter

zato ne bo varčeval z naporom in ob potrebi podjetja po večini svojih sredstev za razširitev proizvodnje razumel morebitno omejitev gradnje stanovanj, zmanjševanje prispevkov za razne ugodnosti, itd. Le odkrit odnos in razumljivo stališče so jamstvo, da bo razum nadvladal morebitne egoistične težnje, da bomo kot ena družina vlagali sredstva za lepšo bodočnost nas vseh.

In še pojasnilo k diagramu ...!

Za boljše razumevanje zakona ponudbe in povpraševanja pojasnjujeva še pričujoči grafični prikaz:

● V točki A sta si ponudba in povpraševanje v ravnovesju, kar pomeni optimalno zadovoljevanje družbenih potreb. Proizvedena je bila družbeno potrebna količina blaga, za katerega so se formirale na trgu cene, ki ustrezajo pravi vrednosti oziroma družbeno priznani količini del.

● V točki B je prikazano stanje na trgu, ko je povpraševanje večje od ponudbe. Posledica tega so višje cene, ki nastanejo zaradi nezadostne, manjše ponudbe.

● In še točka C! Po statističnih podatkih o proizvodnji v zapadnem svetu ugotavljamo, da so

strojne zmogljivosti v točki A izkoriščene samo 70 odstotno. Ta mera izkoriščenosti v pogojih kapitalističnega načina gospodarjenja nam je popolnoma razumljiva, če upoštevamo pri tem teorijo profita, katero ima sleherni kapitalist stalno pred očmi. Vsako nadaljnje povečanje proizvodnje (od točke A proti točki C) bi po zakonu ponudbe in povpraševanja nujno imelo za posledico zniževanje cen. To bi pomenilo vedno manjšo udeležbo kapitalista v zemanju ekstra profita. Tej naravni ekonomski zakonitosti pa se kapitalist izmika na ta način, da »odvečne« količine proizvedenega blaga izvaža po nižjih cenah (točka C), ker mu domači potrošniki z umetno vzdrževano ceno še kljub temu krijejo sicer okrnjeni ekstra profit (dumping).

Takole bo izgledala tovarna!

Na pričujočem načrtu vidite razporeditev vseh objektov, ki jih predvidevamo z rekonstrukcijo naše tovarne do konca leta 1980. Posamezne številke objektov pomenijo: 1. sedanje skladišče gotovih (v bodoče skladišče surovin), 2. valjarna in pripraviljalnica zmesi, 3. sedanja pnevmatikarna s predvidenimi razširitevami, 4. nova pnevmatikarna s kritimi nakladalnimi in razkladalnimi ploščadmi, 5. hala za proizvodnjo tehničnega blaga, 6. hala za razširitev proizvodnje tehničnega blaga, 7. skladi-

šče gotovih izdelkov, 8. garaže in remontne delavnice ter prostori za gasilski vod, itd. No, kotlarna in upravno poslopje s prostori za moderno kuhinjo, jedilnico in veliko dvorano za raz različnejše prireditve ter kolesarnica so tudi dobro vidni! Do leta 1965 predvidevamo izgraditev in pričetek proizvodnje v hali za tehnično blago in v podaljšku pnevmatikarne — oboje je temnejše obarvano. V nadaljnjih letih pa bomo gradili še ostale objekte in to postopoma.

▲ Konfekcija velozračnic v pnevmatikarni I

cene. Upoštevanje tržišča zahteva priznavanje gospodarskih silnic, kar pomeni, da se moramo vedno bolj BORITI ZA ZNIŽEVANJE STROŠKOV PO ENOTI IZDELKA, če hočemo postati konkurenčni kapitalističnemu gospodarskemu sistemu in ga v dolgem času zaradi naše družbeno-ekonomske koncepcije tudi prehiteti. Če se omejimo na naš ekonomski prostor, vidimo, da so se ostali jugoslovanski proizvajalci gumenih proizvodov razvili mnogo pozneje kot mi, nekateri šele pred kratkim. To pomeni, da razpolagajo s sodobnejšimi strojnimi napravami, zaradi česar imajo večje možnosti za MASOVNO PROIZVODNJO, ZNIŽEVANJE STROŠKOV PO ENOTI PROIZVODA IN VEČJO KONKURENCENOST.

Nakazane okoliščine nam zato narekujejo nujno povečanje in modernizacijo našega podjetja, če hočemo ostati v bodoče vsem svojim partnerjem konkurenčni. Izvršiti rekonstrukcijo v obratu I, ki dela z ekonomsko in tehnično že preživeli stroji ter ima poleg tega še ponesrečeno lokacijo, bi bil nesmisel. Lepe možnosti za modernizacijo tovarne pa imamo na našem sedanjem prostoru obrata II na Gaštelju.

Za bežen pogled v investicijski program rekonstrukcije in razširitve tovarne Sava, v katerem so vsi napizani in pojasnjeni gospodarski momenti upoštevani, pove, da se bo družbeni bruto produkt podjetja oziroma celotni dohodek povečal od 8 milijard in 48 milijonov dinarjev v letu 1960 na 20 milijard v letu 1970. Z uresničitvijo rekonstrukcije nam bo uspelo dvigniti proizvodnjo od 8.000 ton v letu 1960 na 16.000 ton

Kako bomo poskrbeli za zračenje?

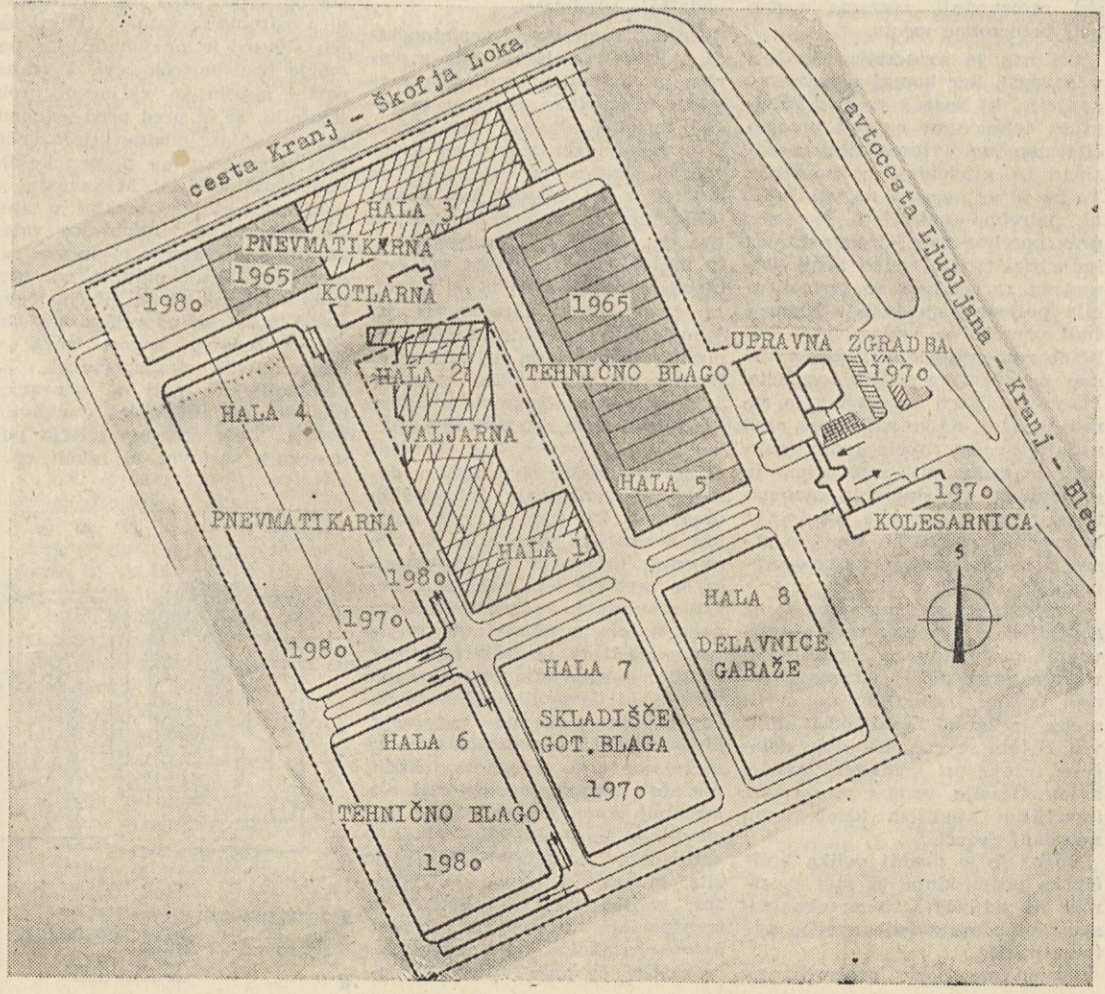
(Ing. BRUNO SKUMAVC — tehnični sektor) — Prav gotovo zanima slehernega bralca predvsem način ogrevanja in zračenja v prvi hali, ki jo bomo izgradili na Gaštelju in okviru naše nadaljnje rekonstrukcije tovarne — hale za tehnično blago. Naj navedem nekaj značilnosti!

Vse prostore bo ogreval topli zrak, ki bo prihajal po ceveh iz dveh prostorov za ogrevanje v prizidkih objekta. S stališča ogrevanja bo cela hala razdeljena na štiri področja ali dele, v katerih vsakemu bo moč posebej uravnavati temperaturo in količino svežega zraka. V strojni hali za predgrevanje bodo mešalne komore, kjer bodo posebne naprave glede na zunanjo temperaturo in glede na temperaturo v hali mešale zrak iz hale s svežim zrakom ter ga tudi po potrebi ogrevali.

Razvod za dovajanje svežega in ogretega zraka bo speljana pod stropom, nad delovnimi mesti pa bodo posebne naprave za porazdeljevanje ali usmerjanje dovajanega zraka na vse strani enakomerno. Slab, na kisiku siromašen in zatohel zrak bo izhajal skozi odprtine v žaluzijah na strehi.

v letu 1965 in na 25.000 ton v letu 1970. Zanimivo pri tem je, da se bo število zaposlenih povečalo do leta 1965 samo za okoli 400 ljudi in do leta 1970 za nadaljnjih 450. Tako majhno povečanje števila zaposlenih je razumljivo, saj bomo z rekonstrukcijo uvedli vrsto novih strojnih naprav. Zaradi teh sprememb se bo dvignila tudi produktivnost dela na zaposlenega člana kolektiva od 5765 kilogramov v letu 1960 na 10.793 kilogramov v letu 1965 in na 13.000 kilogramov v letu 1971. Popolnoma jasno je, da se bo prav tako močno povečal narodni dohodek, osebni dohodek zaposlenih in da bodo skladi neprimerno večji od današnjih. Bistvene važnosti, ki jo moramo pri naši rekonstrukciji vsekakor poudariti, pa bo IZBOLJŠANJE DELOVNIH POGOJEV TER ZNATNO MANJSE TROŠENJE FIZIČNE ENERGIJE PROIZVAJALCEV NASEGA KOLEKTIVA.

Vsakogar od nas mora zanimati bodočnost podjetja!

Kaj so povedali v razpravi govorniki

BREZ POSVETOVANJA Z DELAVSKIM SVETOM NISEM DELAL PREME-STITEV, KAKOR MI SICER OČITA REFERAT

Na kritične pripombe v referatu, da je šef ekonomske enote, ki je član Zveze komunistov, samostojno odločal na birokratski način, brez sodelovanja samoupravnih organov in določil ljudi, ki bi morali zapustiti ekonomsko enoto, se je prijavil k razpravi tudi tov. Stane Žerko, šef ekonomske enote pnevmatikarna II. Prizadev zaradi očitkov je pojasnil razmere v svoji ekonomski enoti, in dejal med drugim:

»V referatu je rečeno, da sem sam birokratsko prestavil ljudi, ko je zmanjkalo dela zaradi pomanjkanja kavčuka. V kratkem času štirih ur je bilo potreba spremeniti proizvodni plan in ko sva bila poklicana s predsednikom delavskega sveta naše ekonomske enote na upravo, sva se na hitro poklicala nekatere člane komisije za sklepanje in odpoovedovanje delovnih razmerij. Pogovorili smo se, katera mesta bomo ukinili in takoj jutraj ob šestih je predsednik delavskega sveta sklical ekonomsko enoto ob odsotnosti druge izmene. Razpravljali smo o problemu in izborili politične momente, da smo prepričali ljudi, naj grejo delati na pristo, in to brez ugovora. Mislim, da je bilo to docela demokratično in da torej ni šlo za birokratski postopek!«

Tov. Žerko je načel še porediti in zelo važno vprašanje odnosa med

glabljanja in razširjanja demokratskih pravic državljanov na vsehstov v podjetju. Zato je to področje že v samem referatu dobilo osrednje mesto, kar lahko samo pozdravljamo in se v duhu teh načel in zahtev lotavamo nalog, ki nas čakajo — v dobro delavca, njegovega podjetja in splošnih družbenih koristi.«

Potem ko je podkrepil nekatere ugotovitve, ki so razvidne iz samega referata tovarniškega komiteja Zveze komunistov, je tov. Mareijan nadaljeval:

»Tovarna, ki doživlja burne spremembe v razvijanju notranjih, kvalitetno novih družbeno-ekonomskih odnosov v kolektivu, postaja že sama, po svojem življenju in delu šola proizvajalca in vprav-

ljavca, ki vse bolj dojema družbeno-politične in ekonomske prvine, ki jih poraja ta proces...« in v zaključku še dodal:

»Področje izobraževanja kadrov v našem podjetju, še posebej pa programska usmeritev glede na nove zahteve po strokovnih in družbenih, idejno-političnih znanjih, je torej kvalitetni odraz doseženega gospodarskega in družbeno-političnega razvoja našega podjetja in odraz novih, perspektivnih nalog, pred katerimi stojijo vsi člani kolektiva in še posebej njegove politične organizacije, od-

govoril tudi o liku člana Zveze komunistov in poudaril: »Mislim, da je III. plenum Zveze komunistov Jugoslavije zelo posrečeno označil vlogo Zveze komunistov in njenih članov s tem, ko je postavil načelo, da mora biti vsak komunist družbeno-politični delavec. Potem je čisto razumljivo, da moramo čimprej pomesti z vsemi ostanki starega statutarnega pojmovanja vloge Zveze komunistov, to je prisostvovanje sestankom osnovnih organizacij, plačevanje članarine, itd! To so le zunanje manifestacije pripadnosti k Zvezi komunistov. Zavzeti moramo kriterije družbeno-politične aktivnosti kot osnovne kriterije pripadnosti k Zvezi komunistov. To mora postati osnovni kriterij za ocenjevanje članov Zveze komunistov in tudi osnovni kriterij za rekrutiranje mladih ljudi v našo organizacijo. Drugače bomo tudi v bodoče še vnaprej grešili in se kampanjsko zaletavali, ko bomo pregledovali naše statistike in analizirali probleme sprejemanja in tako naprej, pa bomo ugotavljali, da imamo majhen odstotek mladih, majhen odstotek žena, itd. To je vse res, vendar pa ne more biti samo po sebi opravičilo za kampanjsko sprejemanje. Taki podatki nam morajo biti samo opozorilo, da moramo našo družbeno-politično aktivnost usmeriti bolj med mlade ljudi, bolj med naše ženske proizvajalce in pri sebi iskati krivdo za sedanjost strukturo naše osnovne organizacije Zveze komunistov. To mora biti znak, da naše delo nekeje šepa, da je pomanjkljivo, ne pa signal, da odpremo kampanjo za sprejemanje članov, da številčno uravnovesimo celotno strukturo članstva.

V zaključnih besedah pa je referent poudaril:

»Dolžnost vsakega mladega državljana je delati predvsem v mladinski organizaciji, ker je to v bistvu vzgojna šola mladega človeka ter odnosa za nadaljnje delo v družbenih organizacijah, posebno pa še v Zvezi komunistov.«

Ko je tov. Milivojevič odgovarjal na vprašanje, zakaj je tako porazno majhno število mladincev v organih samoupravljanja, je dejal: »Kmalu nam postane jasno, saj vemo, da je dolžnost slehernega člana kolektiva, ki je hkrati član samoupravnega organa, precejšnja in polna odgovornosti. Ni čudno, če potem s kandidatnih list mladih odpade, saj je premalo poučena o gospodarskih in družbenih vprašanjih, ki zadevajo slehernega proizvajalca, hkrati pa ne zna še tistih redkih, sicer pa dobrih in primernih predlogov uveljaviti.«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

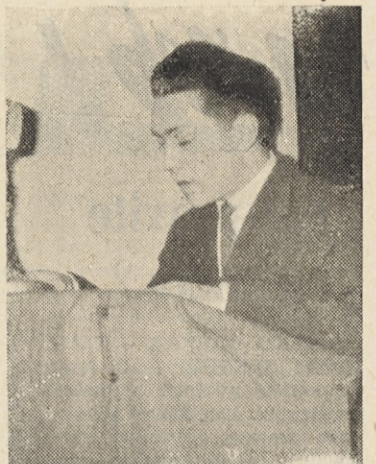
Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Referat je prebral sekretar Franci Rakovec

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Ljudje me vprašujejo, kako je to mogoče in kakšni so razlozi. Na jim včasih niti sam ne vem pravega odgovora...«

Posebno zanimiva je bila razprava

starimi in mladimi strokovnjaki ter orisal težave, ki jih imajo zlasti starejši člani kolektiva, češ da jih mlajši skušajo iznervirati z njihovih mest.

Konferenca je o tem vprašanju na široko razpravljala in sprejela določene zaključke, sekretar starega komiteja Franci Rakovec pa je po Žerkovem govoru poudaril, da je bil referat sestavljen na osnovi bogatega materiala grupnega študija III. plenuma CK ZKJ in da je bil primer nedemokratičnih prijemov v avtopnevmatikarni II eno osrednjih, najčešče obravnavanih. Poudaril je tudi, da je sodelovalo v tem študiju več kot sto članov Zveze komunistov in da je torej mnenje takega števila ljudi že osnova za resničnost in upravičenost očitkov.

TOVARNA, KI DOŽIVLJA BURNE SPREMEMBE V RAZVIJANJU NOTRANJIH, KVALITETNO NOVIH DRUŽBENO-EKONOMSKIH ODNOSOV V KOLEKTIVU, POSTAJA ŽE SAMA, PO SVOJEM ŽIVLJENJU IN DELU ŠOLA PROIZVAJALCA IN UPRAVLJAVCA

O enem osrednjih problemov in nalog, o katerih je spregovorila letošnja konferenca organizacije Zveze komunistov v naši tovarni — to je strokovnem izobraževanju kadrov — je dokaj konkretno razpravljaval Stefan Mareijan, strokovnjak za strokovno izobraževanje. Njegove besede objavljamo v izveščkih.

»Pretečno obdobje pred današnjo konferenco karakterizirajo razgibana politična in družbena aktivnost, mnoge družbene spremembe v smeri nadaljnjega po-

OBVEŠČANJE ČLANOV KOLEKTIVA O DOGAJANJU V PODJETJU IN V NASI KOMUNI NI LE DRUŽBENO-EKONOMSKA POTREBA, MARVEČ ZAKONITA NUJNOST!

Urednik lista »Sava« in vodja informativne službe Dušan Rebolj je v krajšem prispevku razvil in utemeljil potrebo po informiranju članov kolektiva o dogajanju v podjetju in v komuni ter pri tem dejal:

»... Obveščanje članov kolektiva ni le družbeno-ekonomska potreba, marveč zakonita nujnost. Družbena lastnina nad proizvajalnimi sredstvi in delavsko ter družbeno samoupravljane so privedli slehernega proizvajalca in upravljavca v položaj, ko mora biti zaradi svojega specifičnega položaja obveščen o dogajanju znotraj podjetja in komune ter o dogajanju doma in po svetu nasploh. Potrebe po oblikovanju javnega mnenja so očitne in zato ne kaže zanemarjati važnosti informativne službe v podjetju.«

UČITI SE MORAMO DO KONCA SVOJEGA ŽIVLJENJA, ČE HOČEMO, DA NE ZAOSTANEMO IN DA NAS ČAS NE PREHITI!

O vprašanju nalog, ki so pred nami spričo nadaljnega razvoja podjetja, pa je spregovoril glavni direktor podjetja Drago Dolinšek. Najprej je poudaril nujnost po razvijanju tehnoloških proizvodnih postopkov in osvajanju novih proizvodnih postopkov. V tem namene smo osnovali v preteklem letu v okviru podjetja Gumarski inštitut. Ni dovolj, da smo porabili desetine milijonov za opremo inštituta. Potrebujemo tudi dobre strokovne kadre, v delo inštituta pa moramo pritegniti vse člane kolektiva, ki imajo sposobnosti in voljo za reševanje tehnoloških problemov. Vsem bomo omogočili poglobljeno in znanstveno delo na najrazličnejših, še neraziskanih področjih. Razpisali smo teme za specializacije in vsem omogočili raziskovalno delo, nabavo strokovne literature, specializacijo doma in v tujini ter nadaljevanje študija na fakulteti v tretji stopnji.

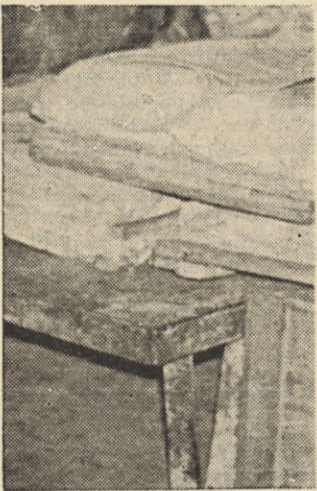
Tov. Drago Dolinšek se je dotaknil tudi problema izobraževanja ter ob koncu vprašanja odnosov med starejšimi in mlajšimi kadri v podjetju. Pri tem je dejal: »Prav vsi mladi, ki smo v podjetju, gledamo z zaupanjem in spoštovanjem ter upoštevanjem na starejših kadre. V politiki razvijanja strokovnosti našega kolektiva moramo upoštevati načelo, da bomo namreč tudi mi enkrat v letih pred upokožitvijo in da bomo tu-

Ma rob!

Kaj pravite k temu?

(MIRKO BREZAR - TEHNICNI SEKTOR) - O tem, da koristi podjetju vsakršni predlog za izboljšanje delovnega procesa, pomenitev proizvodnje ali za kakršno drugo izboljšanje, posledica česar bi bila prihranjena sredstva ali izboljšani pogoji delavcev, smo v našem kolektivu že veliko govorili. Pa kaže, da še vseeno premalo. Tudi novi pravilnik o izumih in tehničnih izboljšavah verjetno ne bo pomagal, če bo naša komisija za racionalizacije in izboljšave tako toga, kot priča to naslednji primer:

Komisiji za racionalizacije in izboljšave je pred kratkim nekdo predlagal izdelavo zaprte omare za čist prevoz surovcev za antibiotike iz Kranja na Vrhniko. Zal pa je predlog odklonila z ugotovitvijo, da je za čistočo prevoza v polni meri preskrbljeno...!

Vse bi bilo prav, če bi »ugotovitev« komisije držala. Toda to ni res. Poglejte samo priloženo sliko, pa boste videli, koliko in v čem je za čistočo prevoza preskrbljeno! Kaj pravite k temu? Kdo bo potem še kaj predlagal, če pa romajo celo zares dobri in umestni predlogi v koš?

Ugotovitev komisije, da je za čistočo prevoza preskrbljeno...

Na sto zaposlenih devet primerov obratnih nezgod

(FRANC TONEJC - KSS) - no na zaposlenega člana kolektiva okroglo 27.000 dinarjev. Toda kljub vsemu temu smo zaradi nepazljivosti in zanemarjanja ter podcenjevanja varnostnih predpisov imeli lani 113 nesrečnih primerov ter izgubili s tem 9 milijonov v mehanični delavnici II in v valjarni II - okoli 20 na 100 zaposlenih ali na vsakega petega po ena! Zaradi zanimivosti posredujem pregled nesreč v lanskem letu po posameznih ekonomskih enotah:

Vse nesrečne primere, ki so

Ekonomska enota	št. nesreč	izgubljen del. dni	št. nesreč na 100 za d
Mehanična delavnica II	10	97	21,1
Valjarna II	17	279	20,2
Pnevmatikarna I	22	290	14,4
Gradbena skupina	5	99	13,5
Tovorni transport	3	15	11,5
Prevlaka valjev in koles	3	38	11,5
Valjarna I	11	264	11,4
Mizarska delavnica	1	12	11,1
Rotociure	2	16	10,5
Elektrodelavnica I, II	2	64	10,0
Pnevmatikarna II	15	198	9,4
Mehanična delavnica I	6	101	9,4
Cevalna, brizgarna, orč. konf.	9	94	6,4
Stiskarna	4	24	4,3
Skladišča	2	27	4,0
Higienska skup. in varnostna sl.	1	4	1,7
Gumiranje in lepila	-	-	-
Skupaj	113	1.622	8,95

Za izboljšanje delovnih pogojev, higiene in za zaščitna sredstva smo potrošili lani 9.231.000 dinarjev, za okrepila - čaj, kavo, mleko in za dodatek k toplemu obroku - 27.267.000 dinarjev, ali skup-

Proizvodnja v lanskem letu

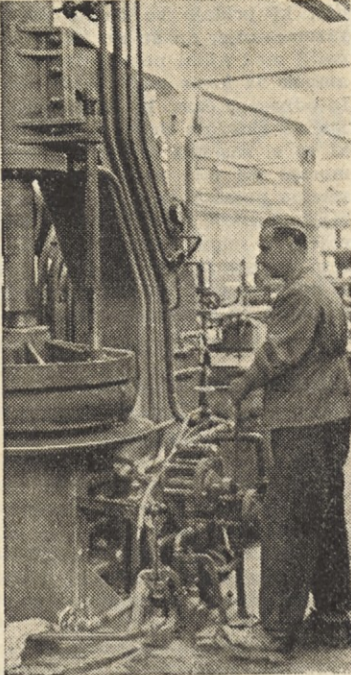
Osnovni plan izpolnili 92,4%, operativnega pa 105,2%

(FRANCI PRISLAN - PLANSKO-ANALITSKI ODDELEK) - V tretji mesec leta 1962 smo že zagrizli, a vendar na lansko leto še nismo pozabili. Pred nami je

obračun gospodarjenja, zato ne bo napak, če se seznanimo s svojimi proizvodnimi uspehi in nekoliko približe pogledamo, kakšne težave

nic zaostala pod osnovnim planom zaradi večjih količin uvoženih zračnic.

AVTOPNEMATIKA I: Proizvodnja potniških avtoplaščev je bila

Ekonomska enote

Valjarna	775.000
Stiskarna	826.000
Gumiranje in lepila	545.994
Velopnevmatika I	981.277
Avtopnevmatika I	326.367
Brizgarna, cevalna, konf.	420.838
Rotociure	511.120
Prevlake	78.800
Avtopnevmatika II	3.645.230
Mopet pnevmatika	142.778
Velopnevmatika II	214.889
Moped in velo ogrevne duše	8.440
Ročna konfekcija Vrhnika	100.368
Skupaj	8.577.219

Osnovni plan v kilogramih	Operativni plan v kilogramih	Izvršitev v kilogramih	Izvršitev v % osnovni plan	operativni plan
775.000	410.582	435.939	56,3	106,2
826.000	741.325	819.982	99,3	110,6
545.994	495.518	598.233	109,6	120,7
981.277	877.559	907.573	92,5	103,4
326.367	296.856	313.241	96,0	105,5
420.838	483.016	487.878	113,9	101,0
511.120	443.361	475.950	93,1	107,4
78.800	75.986	79.815	101,3	105,0
3.645.230	3.633.047	3.724.567	102,2	102,5
142.778	-	-	-	-
214.889	-	-	-	-
8.440	-	-	-	-
100.368	91.287	84.383	84,1	92,4
8.577.219	7.548.537	7.927.611	92,4	105,0

smo imeli v posameznih ekonomskih enotah.

Osnovni proizvodni načrt za leto 1961 smo dosegli le 92,4 odstotno, operativnega pa 105,2 odstotno. Če odštejemo od osnovnega načrta dve bistveni postavki - okoli 766 ton surove zmesi in žične velo in moped pnevmatike, katerih zaradi višje sile ni bilo moč proizvesti, bi bili izvršilni osnovni proizvodni načrti 101,5 odstotno, operativnega pa ustrezno višje.

Kako pa uspehi posameznih ekonomskih enot? Kdove kako podrobno govoriti o težavah in problemih, s katerimi so se posamezni kolektivi morali boriti, ne bom govoril. Posredujem pregledno tabelo pripadajočih planov, operativnih planov ter izvršitev v kilogramih in odstotkih. Kaj več o delu in uspehih pa upam, da bodo spregovorili člani posameznih ekonomskih enot v naslednjih številkah našega lista.

VALJARNA: Proizvodnja surovih zmesi brez tekstila je bila pod osnovnim planom.

STISKARNA: Pri podplatnih ploščah so osnovni plan izpolnili komaj 92,1 odst. zaradi manjšega povpraševanja po ploščah starejše vrste. Obutvena industrija zahteva vse bolj porocel plošče, plošče v imitaciji usnja ter kvalitetne plošče za opanke.

Proizvodnja rebrastih podplatov s petami je bila pod osnovnim planom, ker nismo dobili prepotrebni kalupov.

Izpad velo in moto prešanih izdelkov je nastal v proizvodnji ročkov za kolesa. Naša oblika ročkov je že zastarela, hkrati pa jih izdelujejo ročke iz plastične smolvi.

Planirana proizvodnja plošč za pod je iz tehničnih razlogov popolnoma odpadla.

GUMIRANJE IN LEPILA: Izpad enostransko gumiranega platna za dežne plašče je nastal zaradi naknadnih sprememb v sortimentu naročil, oziroma zaradi spremenjenih potreb prodaje.

Znaten izpad lepil za ostale potrebe je nastal zaradi nazadovanja v povpraševanju, zlasti za potrebe obutvene industrije. Le-ta se je namreč precej usmerila na uvoz. Zato moramo kar se da hitro razviti in osvojiti proizvodnjo kvalitetnih neoprenskih lepil ter enokompletnih lepil za pod.

VELOPNEMATIKA I: Dasi-ravno je bila planirana utrezno manjša količina zračnic kot plaščev, je vendar proizvodnja zrač-

pod osnovnim planom predvsem zaradi premestitve čeljustne in vertikalne preše in kasneje zaradi izločitve poslednje. Vzroki pa so bili tudi v popravilih kalupov, izkoriščenju avtoklava za vulkanizacijo bandaž, zaradi sprememb v kvaliteti in zaradi običajnih motenj, ki so nastopile kot posledica pomanjkanja, oziroma obelostnosti delavcev.

BRIZGARNA, CEVARNA IN ROČNA KONFEKCIJA: Proizvodnja konzervnih vrvic je bila pod osnovnim planom in pod operativnim planom zaradi pomanjkanja naročil. Povpraševanje po tem izdelku je vse manjše, saj je bila lanskoletna proizvodnja za 13 ton manjša od proizvodnje v letu 1960.

Večji izpad pri proizvodnji nogometnih duš je nastal zaradi pomanjkanja delavcev in raznih pripomočkov.

ROTOCIURE: Zaradi pomanjkanja naročil ni bil dosežen osnovni plan v proizvodnji transportnih trakov.

Iz stikarne pripravljena količina plošč za pod je bila večja od osnovnega plana, zaradi proizvodnih težkoč pa operativnega plana ni bilo moč doseči.

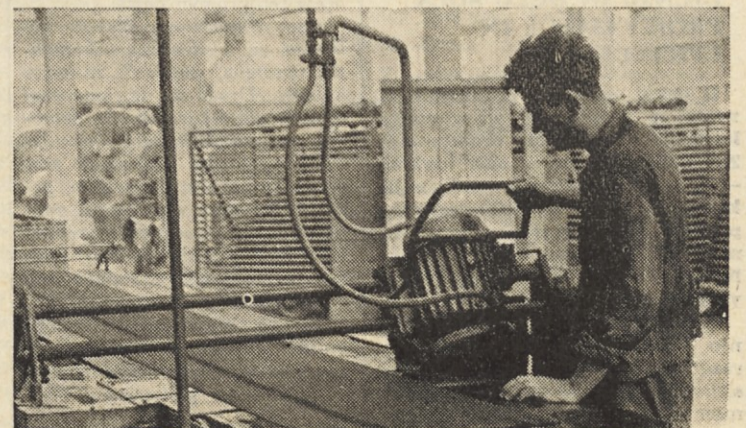
GUMENE PREVLEKE: Zaradi pomanjkanja naročil, oziroma nezadostnega števila bandaž in zaradi večjih motenj kot posledica neustreznega in nekvalitetnega materiala ni bil dosežen ne osnovni in ne operativni plan.

AVTOPNEMATIKA II: Proizvodnja tovornih avtozračnic je bila pod osnovnim planom in operativnim planom iz več vzrokov, saj smo na primer meseca septembra ustavili nadaljnjo proizvodnjo tovornih zračnic 7.50 - 20 poleg 5.50/6.00 - 16.

Podoben primer je bil z avtoščitniki, saj nismo dosegli ne osnovnega in ne operativnega plana. Poleg drugega je primanjkovalo delavcev, pa tudi primerne-ga materiala nismo imeli.

Zaradi tega, ker stroji za žično velo in moped pnevmatiko še niso prispeli, je izpadlo 366 ton planirane žične velo in moped pnevmatike.

ROČNA KONFEKCIJA: V proizvodnji zdravniških, veterinarskih in industrijskih predpasnikov, rentgenskih rokavic, nogometnih duš, zaščitnih oblek in ročnih izdelkov iz gumene-ga blaga smo ostali pod osnovnim planom. Deloma zaradi manjšega povpraševanja, v veliki meri pa zaradi začetnih težav, zaradi po-

Pred nabito polno dvorano...

(ZVONKO VREG — TEHNIČNI SEKTOR) — V soboto, 17. februarja je bila v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju javna mladinska prireditev »Poznaš svoj obrat?«, ki sta jo pripravila tovarniški komite Ljudske mladine Slovenije in Klub mladih proizvajalcev iz Save. Zmagala je trojica iz valjarne II s 30 točkami.

Zanimanje mladine za to prireditev je bilo tolikšno, da se je prijavilo devet tričlanskih ekip iz posameznih ekonomskih enot. V skoraj tri ure trajajočem programu, ki smo ga popestrili z nekaj glasbenimi in šaljivimi točkami, so posamezne ekipe odgovarjale na vprašanja iz neposredne proizvodnje, tehnoloških postopkov, razvojnega in perspektivnega plana, kvalitete izdelkov, materiala za

proizvodnjo v svojih ekonomskih enotah ter na vprašanja iz preteklosti in organizacije podjetja.

Minula prireditev je bila druga take vrste, vendar jo lahko upravičeno imenujemo druga težavnejša, saj so bila vprašanja precej težja kot prvič. Zato je imela štiričlanska ocenjevalna komisija, ki smo jo sestavljali Tine Klemenčič, Božo Cvetkovič in Rudi Nadižovec, precej dela. Vendar je svojo nalogo povsem zadovoljivo opravila in zares objektivno ocenjevala. Po prikazanem znanju in po odgovorih na vprašanja je nastopajoče ocenjevala tako, da so zasedle posamezne ekipe naslednja mesta:

EE — obrati

točk

1. VALJARNA II	30
2. VALJARNA I	28
3. PREVLEKA VALJEV	26
4. MEHANIČNA II	26
5. PNEVMATIKARNA II	23
6. MEHANIČNA I	23
7. STISKARNA	22
8. CEVARNA	20
9. PNEVMATIKARNA I	14

Glavni namen prireditve »Poznaš svoj obrat?« je bil zainteresirati širši krog mladine v tovarni, zlasti pa neposredne proizvajalce za delo in gospodarjenje svojih ekonomskih enot ter odgovorno in organizacijo podjetja. Žal pa nam to v celoti ni uspelo, saj so se prijavili večinoma le slušatelji Tehniške gumarske šole in pa učenci Gumarske šole.

1 — ekipa mehanične delavnice II, 2 — ekipa prevleke valjev pred nastopom, 3 — solo kitar, 4 — publika je z zanimanjem spremljala nastope posameznih ekip, 5 — strogi spraševalec, 6 — v solo točki je zapel Tone, 7 — Zmago je povezoval posamezne točke z domisljicami in humorjem, 8 — neizproсна ocenjevalna komisija — Rudi, Zvonko, Tine in Božo

„Sto zabavnih minut“ — Prireditev naših mladincev

(ALOJZ ZALAR — TEHNIČNI SEKTOR) — V nedeljo, 25. februarja je mladinska organizacija našega podjetja nastopila v Slovenskih Konjicah in v Slovenski Bistrici z zabavno — glasbeno prireditvijo »100 zabavnih minut« in požela obakrat pri številnem občinstvu lepo priznanje.

Novoizvoljeni komite organizacije LMS v Savi se na vse načine prizadeva popestriti in obogatiti delo svojih članov na vseh področjih. Največ pozornosti pa posveča delu Kluba mladih proizvajalcev, idejni vzgoji, športnemu izživeljanju mladine v Savi in kulturnemu razvedrilu. Ni čudno potem, če so najnovejši naštudiralni pester program skečev ter pevskih in instrumentalnih točk. Navezali so stike z mladino na Stajerskem in se dogovorili za dve gostovanji.

Program, s katerim so nastopili naši mladinci na Stajerskem je obsegal uvodni nagovor, instrumentalne in vokalne točke ter nastop folklorne skupine. Največ uspeha je doživel naš mali Jurček, ki je z enakim uspehom nastopil tudi na prireditvi »Poznaš svoj obrat?«. Folklorna skupina je s svojimi nekaj plesi prikazala zanimivosti tistega časa, ko ljudje še niso poznali instrumentov in so si pomagali pri tolčenju popra z rokami, nogami pa tudi z glavami. Po končani prireditvi so obakrat izžrebali po tri vstopnice in njih lastnike nagradili s praktičnimi darili.

Kakor vidite, je mladina zadnje

času tudi pri nas zares marljiva. Prav gotovo je pripomogel k temu precej tudi vodja politično-idejnega dela tov. Milivojevič!

Zahvaljujemo se vsem!

Petnajst nas je bilo delavcev — članov Zveze borcev, ki smo delno že opravljali najrazličnejša dela na kvalificiranih delovnih mestih, izpitov za to pa nismo imeli. Na pobudo organizacije Zveze borcev nam je delavski svet podjetja s polnim razumevanjem omogočil dvo-mesečni teoretični tečaj, na katerem smo si pridobili potrebno teoretično znanje. Tako bomo sedaj na svojih delovnih mestih celi možje, oboroženi ne samo s praktičnim znanjem, marveč tudi s potrebnimi teoretičnimi osnovami!

Vsi, razen enega, smo praktične in teoretične izpite uspešno opravili in prizadevanja ter pomoč samoupravnih organov podjetja ni bila zaman. Predavateljem, delavskemu svetu podjetja, organizaciji Zveze borcev in vsem tistim, ki so nam kakorkoli pomagali, se najiskrenejše zahvaljujemo. Obljubljamo, da bomo družbi, ki nam je omogočila ta naš napredek v življenju, s svojim prizadevanjem skušali povrniti!

Tečajniki

Preberite še

(MIRKO BREZAR — TEHNIČNI SEKTOR) — Veliko smo že govorili in pisali o odnosih v našem podjetju in o odnosih človeka do človeka sploh. Kljub vsem razpravam o tem perečem področju pa vsiljuje nad splošno raven plasti plevela kdaj pa kdaj prav posebe cvetke! Naj spregovorim tokrat samo o eni...

V četrtek, 22. februarja, sem bil slučajno priča, ko je nekda delavka telefonirala iz svojega oddelka malo pred deveto uro v kuhinjo in vprašala:

»Prosim, kaj je danes za malico?«

Odgovor je bil precej kratek in odrezav:

»Se ne vemo, ker nam malice še niso pripeljali!«

Sodelavka tiste, ki je vprašala, pa je bila malo bolj »brihtna«. Zavrtela je telefon in vprašala s prav milim in priliznjenim glasom:

»Tukaj knjigovodstvo! Prosim, kaj imate danes za malico?«

Takoj je dobila odgovor: »Krompirjev golaž!«

Tekmovanje, kakršnih si želimo še več?

(MIODRAG MILIVOJEVIČ — SKLADIŠČE GOTOVIVH IZDELKOV II) — Kakor preteklo leto tako je tudi letos Klub mladih proizvajalcev organiziral zanimivo in

pečno javno prireditev »Poznaš svoj obrat?«. Prireditev je pomembna zato, ker se mladina kolektiva skozi vse priprave nanjo in na tekmovanja seznanja ne samo s tehnološkim procesom svojih oddelkov, marveč spoznava hkrati tudi značilnosti drugih oddelkov v posameznih obratih.

Kaj naj povem o prireditvi, če jo hočem oceniti?

Morebiti me bo kdo grajal, toda realna ocena bi bila »zadostno« za vsebino, za organizacijo in prizadevanje sodelujočih pa »prav dobro! Zakaj?

Vprašanja so se nanašala v glavnem samo na tehnološki proces posameznih oddelkov. Vprašanj s področja družbeno-gospodarske tematike pa skoroda nisem zasledil. In to ob dejstvu, da večina naših mladincev mnogočesa prav s tega področja ne poznal! Kar pa se tiče sodelujočih, vsem priznanje. Prizadevali so si vsak po svojih močeh prispevati k uspehu — eni bolj, drugi manj posrečeno.

Zatorej! Takih in podobnih prireditvev si želimo še več. Kdor dela, ta lahko tudi greši! In prav pri napakah se učimo!

Z vašimi gumami smo zadovoljni...

Sredi preteklega meseca smo prejeli od kranjskega avtoprevozniškega podjetja »Avtopromet« naslednje pismo:

Tovarna Sava
Kranj

Naslovu sporočamo, da smo z vašimi gumami na splošno zelo zadovoljni. Med gumami, kar smo jih sprejeli od vaše tovarne, imamo prav sedaj primer, da je šofer Jože Sturm prevozil na avtobusu FAP s tistimi, ki imajo izmere 11x20, te dni 100.000 kilometrov. Zabeležili smo si številke: 1000-1610 ter 1000-1622. Ker menimo,

Največ uspeha sta požela mali Jurček in Franjo

da je to važno za sloves podjetja, bomo na vašo željo gume poslali vašemu laboratoriju v pregled.

Zelo veliko imamo podobnih primerov z vašimi gumami drugih izmer, ki so vzdržale precej nad normalive. Seveda lahko pripomore k temu tudi precej šofer, če z gumami pravilno ravna in jih stalno vzdržuje. Zato vam priporočamo, da povabite tov. Sturma na razgovor, saj vam bo on sam

To je šofer Jože Sturm

vedel največ povedati, kako je ravnal z njimi.

Pričakujemo vaš odgovor. Tovariško vas pozdravljamo!

Da bi zvedeli kaj več o tem, kako je tov. Sturm vzdrževal naše gume smo zavrteli telefon in ga poiskali, ko se je vrnil z ene od svojih vsakodnevnih voženj. Naprosili smo ga in zvedeli naslednje:

Šofer Jože Sturm je dejal:

»Z vašimi avtoplaščami se dobro vozi. Vzorno sem jih vzdrževal in jih imel pod pritiskom 5 do 6 atmosfer. Z enim sem prevozil okoli 88.000 kilometrov, ker sem imel pri neki vožnji defekt. Zadržal se je vanj velik žebelj. Enega od tistih avtoplaščev pa še sedaj uporabljam na progi Kranjska gora-Zagreb. Z njim sem prevozil že več kot 110.000 kilometrov.«

► Je mar res tako težko biti vljuden?

Na nesrečo pa to ni edini slučaj. Ljudje vedo povedati več podobnih primerov. Tako se je zgodilo na primer podobno tudi nekemu iz skladišča gotovega blaga, da kljub vprašanju ni zvedel, da je za malico »pašta fižol«...

Kaj pravite, kako naj bo? Sam mislim takole: Če že enkrat odgovorjamo, potem bodimo vljudni do vseh in z vsemi enako! Prav nič več ne stane, če poveš, kaj je za malico, ali pa, če onega na drugem koncu žice nahruliš!

In še tole! Vem in razumem,

da postanejo dekleta v kuhinji in v bifeju nervozna, če zvonijo telefon neumorno takrat, ko imajo več dela s pripravljanjem malic in toplih obrokov. Toda ta nervoza naj bo za vse enaka, ne glede na to, kaj kdo dela in kje dela. Saj smo vendar člani istega kolektiva in če to pozabljamo, ne pozabimo, da smo vsi ljudje! Če pa je odgovorjanje po telefonu na najrazličnejša vprašanja med malico zares tako zelo zamudno, potem naj se za tisti čas take pogovore prepove ali pa onemogoči!

